

***Powiatowy Urząd Pracy
w Chełmie***

***ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W MIEŚCIE CHEŁM I POWIECIE CHEŁMSKIM
W 2023 ROKU***

Chełm, czerwiec 2024 r.

SPIS TREŚCI:

I.	STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA W 2023 ROKU	
1.	Poziom bezrobocie	3
2.	Struktura bezrobocie	4
3.	Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	9
II.	REJESTRACJA I EWIDENCJA OSÓB BEZROBOTNYCH	10
III.	FORMY DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CHEŁMIE W 2023 ROKU	
1.	Usługi rynku pracy	12
2.	Instrumenty rynku pracy.....	15
3.	Projekty, programy realizowane przez PUP w Chełmie w 2023 r.....	18
4.	Inne działania realizowane przez PUP w Chełmie.....	20
	PODSUMOWANIE.....	23

I. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA W 2023 ROKU

1. Poziom bezrobocie

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie według stanu na dzień 31.12.2023 roku wyniosła 4204 /w powiecie chełmskim – 2507; w mieście Chełm – 1697/. W porównaniu do stanu sprzed roku odnotowano spadek poziomu bezrobocia o 651 osób tj. 13,4 % /w powiecie chełmskim – o 386 tj. 13,3 %; w mieście Chełm – o 265 osób tj. 13,5 %/.

Tabela 1. Poziom bezrobocie w układzie terytorialnym – 31.12.2023 r.

Lp.	Miasta/ Gminy	Liczba bezrobotnych ogółem	Kobiety	do 30 roku życia	w tym do 25 roku życia	Powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
1.	Miasto Rejowiec Fabryczny	149	86	42	21	32	75
2.	Gmina Białopole	88	46	23	13	19	51
3.	Gmina Chełm	404	217	113	56	107	209
4.	Gmina Dorohusk	233	126	52	29	71	127
5.	Gmina Dubienka	86	37	20	12	20	56
6.	Gmina Kamień	137	70	43	21	36	78
7.	Gmina Leśniowice	116	66	29	21	23	68
8.	Gmina Rejowiec Fabryczny	158	94	39	23	48	96
9.	Gmina Ruda-Huta	186	104	50	23	55	98
10.	Gmina Sawin	157	91	42	20	47	70
11.	Gmina Siedliszcze	178	97	50	25	61	101
12.	Gmina Wierzbica	140	76	46	30	33	72
13.	Gmina Wojsławice	123	67	41	21	36	67
14.	Gmina Żmudź	98	62	34	18	15	35
15.	Gmina Rejowiec	254	134	56	32	74	142
Ogółem Powiat Chełmski		2507	1373	680	365	677	1345
Miasto Chełm		1697	940	334	171	450	877
Zbiorczo		4204	2313	1014	536	1127	2222

Stopa bezrobocia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego stopa bezrobocia na koniec grudnia 2023 roku wyniosła w mieście Chełm - 8,2 %; w powiecie chełmskim - 12,2 %; w województwie lubelskim – 7,5 %; Polsce – 5,1 %. W porównaniu do roku 2022 wskaźnik stopy bezrobocia w powiecie chełmskim zmniejszył się o 1,6 punktu procentowego; w mieście Chełm o 1,2 pkt.

Tabela 2. Wskaźnik stopy bezrobocia w latach 2022-2023

Wyszczególnienie	31.12.2022 r.*	31.12.2023 r.	Spadek /punkty procentowe/
Polska	5,2 %	5,1 %	-0,1
Woj. lubelskie	8,0 %	7,5 %	-0,5
Powiat chełmski	13,8 %	12,2 %	-1,6
Miasto Chełm	9,4 %	8,2 %	-1,2

*dane uwzględniające korektę stopy bezrobocia dokonanej przez GUS.

Płynność bezrobocia

Płynność bezrobocia – oznacza napływ do bezrobocia /nowo zarejestrowani/ i odpływ z bezrobocia /wyrejestrowani/.

W okresie I-XII 2023 roku do ewidencji PUP w Chełmie napłynęło 7956 osób bezrobotnych /z powiatu chełmskiego - 4526; z miasta Chełm – 3430/.

Odpływ bezrobotnych

Od stycznia do grudnia 2023 roku z ewidencji wyłączono 8607 osób bezrobotnych, z powiatu chełmskiego wyłączono 4912 osób; z miasta Chełm 3695 osób. Najwięcej osób wyłączono z powodu: podjęcia pracy – 3814 tj. 44,3 % ogólnej liczby wyłączeń. Z powiatu chełmskiego pracę podjęło 2205 osób bezrobotnych; z miasta Chełm – 1609 osób.

2. Struktura bezrobocia

2.1. Kobiety

Według stanu na dzień 31.12.2023 roku liczba bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie wyniosła 2313 /w powiecie chełmskim - 1373; w mieście Chełm - 940 /. W porównaniu do stanu sprzed roku liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 368 osób tj.13,7 % /w mieście Chełm o 117 osób tj.11,1 %; w powiecie chełmskim – o 251 osób tj. 15,5 % /. Wskaźnik udziału kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2023 roku ukształtował się na poziomie 55,0 % /w powiecie chełmskim – 54,8 %; w mieście Chełm – 55,4 %/.

Tabela 3. Struktura bezrobocia kobiet według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	Zbiorczo		Powiat chełmski		Miasto Chełm	
	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
wyższe	450	398	210	175	240	223
policealne i średnie zawodowe	747	635	470	394	277	241
średnie ogólnokształcące	461	398	258	218	203	180
zasadnicze zawodowe	479	418	331	289	148	129
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	544	464	355	297	189	167
O g ó ł e m	2681	2313	1624	1373	1057	940

Wśród ogółu zarejestrowanych kobiet dominują kobiety z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, które stanowiły – 27,5 % /w powiecie – 28,7 %; w mieście Chełm – 25,6 %/. **Najmniejszą grupę stanowią** kobiety posiadające wykształcenie wyższe – 17,2 % ogółu / w powiecie chełmskim – 12,7 %/. W mieście Chełm najmniejszy odsetek bezrobotnych kobiet występuje z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 13,7 %.

2.2. Osoby bezrobotne uprawnione do zasiłku

Na koniec grudnia 2023 roku zarejestrowanych było 578 osób bezrobotnych z prawem do zasiłku /w powiecie chełmskim – 340; w mieście Chełm – 238/. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 13,7 % ogółu zarejestrowanych /w powiecie chełmskim – 13,6 %; w mieście Chełm – 14,0 %/.

W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku zmniejszyła się o 50 osób tj. 8,0 % /w powiecie – o 35 osób tj. 9,3 %; w mieście Chełm – o 15 tj. 5,9 %/.

2.3. Bezrobotni bez prawa do zasiłku

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku wyniosła 3626 /w powiecie chełmskim – 2167; w mieście Chełm – 1459/. Bezrobotni bez prawa do zasiłku stanowili 86,3 % ogółu /w powiecie – 86,4 %; w mieście Chełm – 86,0 %/. W porównaniu do stanu sprzed roku liczba tych osób zmniejszyła się o 601 osób tj. 14,2 % /w powiecie chełmskim o 351 osób tj. 13,9 %; w mieście Chełm - o 250 tj. 14,6 %/.

2.4. Bezrobotni zwolnieni z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy

W dniu 31.12.2023 roku w ewidencji PUP w Chełmie pozostawało 161 osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy /z powiatu chełmskiego – 78 ; z miasta Chełm – 83 osoby/. Bezrobotni zwolnieni z winy zakładu pracy stanowili 3,8 % ogółu zarejestrowanych /w powiecie chełmskim – 3,1 %; w mieście Chełm – 4,9 %/.

2.5. Osoby bezrobotne według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy

Tabela 4. Bezrobotni według wieku

Grupy wiekowe	Zbiorczo		Powiat chełmski		Miasto Chełm	
	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
18-24	579	536	385	365	194	171
25-34	1246	1016	765	642	481	374
35-44	1205	1051	677	592	528	459
45-54	1004	905	567	481	437	424
55-59	507	447	301	269	206	178
60 lat i więcej	314	249	198	158	116	91
O g ó ł e m	4855	4204	2893	2507	1962	1697

Z analizy struktury wieku wynika, że najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w przedziale wiekowym 35-44 lata tj. 25,0 % /w mieście Chełm – 27,0 %/. W powiecie chełmskim dominowały osoby w wieku 25-34 lata 25,6 %. Najmniejszą zbiorowość tworzyli bezrobotni w wieku 60 lat i więcej - 5,9 % /w powiecie – 6,3 %; w mieście Chełm – 5,4 %/.

Tabela 5. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	Zbiorczo		Powiat chełmski		Miasto Chełm	
	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
wyższe	668	590	285	261	383	329
policealne i średnie zawodowe	1250	1087	725	633	525	454
średnie ogólnokształcące	642	576	336	304	306	272
zasadnicze zawodowe	1066	918	731	615	335	303
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	1229	1033	816	694	413	339
O g ó ł e m	4855	4204	2893	2507	1962	1697

Pod względem poziomu wykształcenia przeważały osoby bezrobotne z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 25,9 % oraz gimnazjalnym/podstawowym i poniżej – 24,6 %. W powiecie chełmskim dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej – 27,7 % oraz policealnym i średnim zawodowym - 25,2 %. Natomiast w mieście Chełm największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 26,8 %. Najmniej bezrobotnych występowało z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 13,7 % /w mieście Chełm – 16,0 %/. W powiecie chełmskim najmniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – 10,4 %.

Tabela 6. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy	Zbierzno		Powiat chełmski		Miasto Chełm	
	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
do 1 miesiąca	517	568	301	328	216	240
1-3	1068	1000	612	581	456	419
3-6	777	619	454	348	323	271
6-12	647	541	384	329	263	212
12-24	606	640	368	390	238	250
powyżej 24 m-cy	1240	836	774	531	466	305
O g ó ł e m	4855	4204	2893	2507	1962	1697

Pod względem czasu pozostawania bez pracy najliczniejszą kategorię zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez od 1 do 3 miesięcy – 23,8 % /w powiecie chełmskim - 23,2 %; w mieście Chełm - 24,7 %/. Najmniej osób pozostawało zarejestrowanych w ewidencji do 1 miesiąca oraz w przedziale 6-12 miesięcy.

2.6. Bezrobotni niepełnosprawni i poszukujący pracy

Według stanu na dzień 31.12.2023 roku w ewidencji PUP pozostawało **369 osób niepełnosprawnych** /z powiatu chełmskiego – 182; z miasta Chełm – 187 osób/.

W porównaniu do końca grudnia 2022 roku liczba osób niepełnosprawnych nieznacznie wzrosła o 3 osoby tj. 0,8 % /w mieście Chełm zwiększyła się – o 3 osoby/. Natomiast w powiecie chełmskim ukształtowała się na takim samym poziomie.

Tabela 7. Stan bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy

Wyszczególnienie	Zbierzno		Powiat chełmski		Miasto Chełm	
	2022 r.	2023 r.	2022 r.	2023 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych	328	332	166	164	162	168
Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy	38	37	16	18	22	19
O g ó ł e m	366	369	182	182	184	187

Tabela 8. Struktura osób niepełnosprawnych według stopni niepełnosprawności

Stopnie niepełnosprawności	Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych 31.12.2023 r.			Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy 31.12.2023 r.		
	Zbierzno	Powiat chełmski	Miasto Chełm	Zbierzno	Powiat chełmski	Miasto Chełm
Znaczny	16	9	7	5	2	3
Umiarkowany	122	52	70	25	12	13
Lekki	194	103	91	7	4	3
Ogółem	332	164	168	37	18	19

Wśród ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych niepełnosprawnych dominowały osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności - 58,4 %. W powiecie chełmskim stanowiły - 62,8 %; w mieście Chełm - 54,2 %. **Natomiast wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy** przeważały osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 67,6 % / w powiecie chełmskim – 66,7 %; w mieście Chełm – 68,4 %/.

Tabela 9. Bezrobotni i poszukujący pracy według stopni niepełnosprawności

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych 31.12.2023 r.			Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy 31.12.2023 r.		
	Zbiorczo	Powiat chełmski	Miasto Chełm	Zbiorczo	Powiat chełmski	Miasto Chełm
Upośledzenie umysłowe	9	5	4	0	0	0
Choroby psychiczne	51	19	32	8	6	2
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	23	11	12	5	2	3
Choroby narządu wzroku	8	5	3	2	1	1
Upośledzenia narządu ruchu	51	26	25	4	3	1
Epilepsja	29	9	20	1	0	1
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	37	22	15	0	0	0
Choroby układu pokarmowego	5	2	3	0	0	0
Choroby układu moczowo-płciowego	9	5	4	0	0	0
Choroby neurologiczne	77	41	36	11	5	6
Inne	21	12	9	3	0	3
Nieustalony	12	7	5	3	1	2
Ogółem:	332	164	168	37	18	19

Analizując strukturę osób niepełnosprawnych według rodzaju niepełnosprawności należy stwierdzić, że wśród **bezrobotnych niepełnosprawnych** dominowały osoby z chorobami neurologicznymi – 23,2 %; z upośledzeniem narządu ruchu – 15,4 %, z chorobami psychicznymi – 15,4 %. **Natomiast wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy** przeważały osoby z chorobami neurologicznymi – 29,7%, psychicznymi – 21,6 %, a następnie z zaburzeniami głosu, mowy i chorobami słuchu – 13,5 %.

3. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Tabela 10. Zarejestrowani bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według stanu na dzień 31.12.2023 roku

Wyszczególnienie	31.12.2022 r.	31.12.2023 r.	% udział do ogółu
Bezrobotni do 30 roku życia	1180	1014	24,1 %
w tym: do 25 roku życia	579	536	12,7 %
Długotrwale bezrobotni	2758	2222	52,9 %
Osoby powyżej 50 roku życia	1291	1127	26,8 %
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	849	698	16,6 %
Niepełnosprawni bezrobotni	328	332	7,9 %

Wybrane kategorie bezrobotnych

Bezrobotni do 30 roku życia

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku w ewidencji PUP w Chełmie zarejestrowanych było **1014 osób bezrobotnych do 30 roku życia /z powiatu chełmskiego - 680; z miasta Chełm – 334/**. Osoby te stanowiły 24,1 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych /w powiecie chełmskim – 27,1 %; w mieście Chełm – 19,7 %/. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba tych osób zmniejszyła się o 166 tj. 14,1 % /w powiecie chełmskim – o 77 osób, w mieście Chełm – o 89 osób/.

Tabela 11. Bezrobotni do 30 roku życia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	31.12.2022 r.	31.12.2023 r.	% udział
Wyższe	155	110	10,8
Policealne i średnie zawodowe	381	353	34,8
Średnie ogólnokształcące	231	215	21,2
Zasadnicze zawodowe	206	155	15,3
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	207	181	17,9
Ogółem:	1180	1014	100,0

Analizując strukturę osób bezrobotnych do 30 roku życia według poziomu wykształcenia należy stwierdzić, że największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym tj. 34,8 % oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym - 21,2 %. Natomiast najmniej osób figurowało z wykształceniem wyższym – 10,8 %.

Długotrwale bezrobotni

W dniu 31 grudnia 2023 roku w ewidencji urzędu pozostawały **2222 osoby długotrwale bezrobotne** /tj. pozostające w rejestrach urzędów pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat/. **Z powiatu chełmskiego zarejestrowanych było 1345 osób; z miasta Chełm – 877**. Osoby te stanowiły 52,9 % ogółu zarejestrowanych /w powiecie chełmskim – 53,6 %; w mieście Chełm – 51,7 %/. W odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 536 osób tj. 19,4 % /w powiecie chełmskim – o 316 osób ; w mieście Chełm – o 220/.

Tabela 12. Długotrwale bezrobotni według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	31.12.2022 r.	31.12.2023 r.	% udział
Wyższe	334	289	13,0
Policealne i średnie zawodowe	687	516	23,2
Średnie ogólnokształcące	350	297	13,4
Zasadnicze zawodowe	623	516	23,2
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	764	604	27,2
Ogółem:	2758	2222	100,0

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Na koniec grudnia 2023 roku zarejestrowanych było **1127 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia /z powiatu chełmskiego – 677; z miasta Chełm – 450/**. Stanowili oni 26,8 % ogółu zarejestrowanych /w powiecie – 27,0 %; w mieście Chełm – 26,5 %/. W porównaniu do roku 2022 liczba tych osób zmniejszyła się o 164 osoby tj. 12,7 % / w powiecie – o 92 osoby; w mieście Chełm – o 72/.

Tabela 13. Bezrobotni pow. 50 roku życia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	31.12.2022 r.	31.12.2023 r.	% udział
Wyższe	52	57	5,1
Policealne i średnie zawodowe	248	203	18,0
Średnie ogólnokształcące	70	62	5,5
Zasadnicze zawodowe	449	393	34,9
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	472	412	36,5
Ogółem:	1291	1127	100,0

II. REJESTRACJA I EWIDENCJA OSÓB BEZROBOTNYCH

Do podstawowych zadań Działu Rejestracji i Świadczeń należy w szczególności:

- rejestrowanie i ewidencjonowanie zgłaszających się osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- przyznawanie i naliczanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia finansowanych z Funduszu Pracy, EFS, PFRON,
- naliczanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby bezrobotne,
- wydawanie decyzji o:
  - przyznaniu i utracie statusu osoby bezrobotnej,
  - przyznaniu stypendium stażowego, szkoleniowego, dodatku aktywizacyjnego, stypendium za uczestnictwo w studiach podyplomowych,
  - obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń,
  - wznowieniu postępowania,
- wydawanie zaświadczeń o okresach pobierania zasiłku, do stażu pracy, naliczania kapitału początkowego, do świadczeń emerytalno - rentowych,
- rozpatrywanie odwołań od decyzji,
- sporządzanie dokumentacji zgłoszeniowej w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych osób bezrobotnych, obsługa programu „Płatnik”,
- współpraca z ZUS w zakresie koordynacji dokumentów zgłoszeniowych,
- realizacja zadań wynikających z ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,

- realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw – członków Unii Europejskiej oraz państw, z którymi Unia zawarła umowy o swobodnym przepływie osób w zakresie świadczeń dla bezrobotnych,
- współpraca z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie kontroli przestrzegania legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej i wykonywania działalności gospodarczej,
- współpraca z organami rentowymi w zakresie zaliczania pobranych świadczeń na poczet przyznanych przez organ rentowy świadczeń na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej SEPI,
- współpraca z instytucjami, organizacjami i urzędami w zakresie udostępniania danych osobowych zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych,
- generowanie i drukowanie informacji o dochodach PIT-11,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków aktywizacyjnych,
- przyznawanie i wypłacanie stypendiów za okres uczestnictwa w studiach podyplomowych.

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie:

- **Wydał 19570 decyzji dotyczących:** statusu osoby bezrobotnej, prawa do pobierania zasiłku, z tytułu podjęcia zatrudnienia, niepotwierdzenia gotowości do pracy, dobrowolnej rezygnacji, decyzji do zwrotu z tytułu nienależnie pobranych świadczeń, wznowieniu postępowania, stypendium stażowego, szkoleniowego, stypendium na studia podyplomowe, dodatku aktywizacyjnego.
- **Wydał 8530 informacji** o statusie osoby bezrobotnej, ubezpieczeniu zdrowotnym, o okresach pobierania zasiłku, stażu pracy, naliczania kapitału początkowego, do świadczeń emerytalno - rentowych.
- **Wygenerował i wydrukował 1970 informacji o dochodach PIT-11**, przysyłając osobom bezrobotnym i przekazując do Urzędu Skarbowego.
- **W 2023 roku w ramach Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej /SEPI/** wydano Ośrodkom Pomocy Społecznej w formie elektronicznej – 1661 zaświadczeń, dotyczących statusu osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
- **W wyniku internetowego systemu rejestracji osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowało się 1007 osób.**
- Wypłacał zasiłki osobom bezrobotnym, stypendia stażowe, szkoleniowe, stypendia za okres uczestnictwa w studiach podyplomowych, przekazując należne świadczenia na indywidualne konta osób bezrobotnych.
- **Ustalał uprawnienia i wypłacał dodatki aktywizacyjne**
Przyznał 370 dodatków aktywizacyjnych dla osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, które podjęły zatrudnienie z własnej inicjatywy. Świadczenia wypłacane są w okresach miesięcznych po przedłożeniu zaświadczenia od pracodawcy.
- **Współpracował z instytucjami, organizacjami i urzędami w zakresie udostępniania danych osobowych.** Udzielono odpowiedzi na 1368 wniosków.
- **Wygenerował i wydrukował 3465 rocznych raportów składek społecznych i zdrowotnych i przesłał osobom bezrobotnym.**

III. FORMY DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CHEŁMIE W 2023 ROKU

1. Usługi rynku pracy

Podstawowymi usługami rynku pracy są: pośrednictwo pracy, organizacja szkoleń, poradnictwo zawodowe.

Pośrednictwo pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie systematycznie rozwija współpracę z pracodawcami. Nawiązywaniem kontaktów z pracodawcami, promocją usług Urzędu i pozyskiwaniem ofert pracy zajmują się pracownicy z funkcją doradcy klienta instytucjonalnego. **W 2023 roku doradcy klienta instytucjonalnego nawiązali 7855 kontaktów z pracodawcami, w wyniku których pozyskali 152 nowych pracodawców do współpracy, 1624 stanowiska pracy.**

W okresie I-XII 2023 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie wpłynęło 3468 ofert pracy /z powiatu chełmskiego – 1247; z miasta Chełm – 2127/.

Spzoza terenu działania PUP pozyskano 94 miejsca pracy. **W porównaniu do roku 2022 ogólna liczba ofert pracy zmniejszyła się o 341 tj. 9,0 % /w mieście Chełm – o 331 mniej tj. 13,5 %/. W powiecie chełmskim odnotowano wzrost liczby miejsc pracy – o 41 tj. 3,4 %.**

**Tabela 14. Zestawienie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej
w latach 2022 – 2023**

Wyszczególnienie	Zbiorczo		Powiat chełmski		Miasto Chełm	
	I-XII 2022 r.	I-XII 2023 r.	I-XII 2022 r.	I-XII 2023 r.	I-XII 2022 r.	I-XII 2023 r.
1. Oferty pracy niesubsydiowanej	1830	1541	397	397	1379	1121
2. Oferty pracy subsydiowanej /finansowane ze środków Funduszu Pracy, EFS, PFRON/	1979	1927	809	850	1079	1006
O g ó ł e m	3809	3468	1206	1247	2458	2127

Organizacja szkoleń

Szkolenia to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności lub kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy. Szkolenia są procesem, który przeciwdziała dezaktualizacji posiadanych umiejętności i kwalifikacji, szczególnie w odniesieniu do wymagań stawianych przez pracodawców. Szkolenia realizowane są w formie szkoleń grupowych oraz na wniosek osoby uprawnionej.

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie skierował na szkolenia 225 osób bezrobotnych, (z powiatu chełmskiego – 120 osób; z miasta Chełm – 105 osób).

W ramach szkoleń na wniosek osób uprawnionych były to między innymi szkolenia z zakresu:

1) usługi transportowych

- kurs prawa jazdy kat. C lub C+E z modulem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej w zakresie prawa jazdy kat. C, C+E,
- kurs prawa jazdy kat. D z modulem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej w zakresie prawa jazdy kat. D,
- kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie prawa jazdy kat. C, C+E,
- szkolenie okresowe w zakresie prawa jazdy kat. D, D+E,
- operator koparko-ładowarki (wszystkie typy) kl. III,
- wózki jezdniowe podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia z wysięgnikiem oraz wózki jezdniowe podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem

2) szkolenia z zakresu ochrony osób i mienia

- szkolenie ratowników wodnych zgodnie z art.2 ust. 5 Ustawy z dnia 18.08.2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. Nr 208 poz. 1240)

3) szkolenia z zakresu i tematyki transportu kolejowego

- szkolenie na stanowisko zwrotniczy, dróżnik przejazdowy

4) inne szkolenia zawodowe

- tworzenie grafik trójwymiarowych dla gier, animacji i wizualizacji - wykorzystanie Blender 3D - poziom 3D Generalist,
- Python Back-End Developer – przygotowanie zawodowe,
- intensywne szkolenie berberskie – basic,
- spawanie metodą MAG, MIG, TIG,
- szkolenie praktyczne (modułowe) do uzyskania uprawnienia Instruktora Samolotowego – FI(A)

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie organizował zgodnie z planem szkoleń na 2023 r. **szkolenia grupowe**, które realizowane były w ramach projektu „**Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z terenu miasta Chełm i powiatu chełmskiego**” realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, Priorytet IX, Działanie 9.1.; skierowano **134 osoby** (z powiatu chełmskiego – 76; z miasta Chełm – 58 osób) na następujące szkolenia:

- Monter instalacji i urządzeń sanitarnych z modulem przydomowych oczyszczalni ścieków,
- Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych,
- Spawanie metodą MAG, MIG, TIG,
- Rusztowania budowlano-montażowe metalowe - montaż i demontaż z modulem segregacji odpadów budowlanych,
- Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym,
- Rachunkowość z obsługą komputera w ramach certyfikatu ECDL (BASE).

Studia Podyplomowe

Studia Podyplomowe – są jedną z form podnoszenia kwalifikacji osób posiadających wykształcenie wyższe, za które Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie na wniosek osoby zainteresowanej może sfinansować koszty należne organizatorowi studiów. Pierwszeństwo w finansowaniu studiów mają osoby bezrobotne, które przedłożą uprawdopodobnienie zatrudnienia po zakończeniu studiów lub osoby zatrudnione w wieku pow. 45 lat. **Maksymalna kwota finansowania wynosi 9000 złotych.** Dodatkowo w okresie nauki wypłacane jest stypendium z tytułu realizacji studiów podyplomowych.

W 2023 roku dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych otrzymały 24 osoby /z powiatu – 6 osoby, z miasta Chełm – 18 osób/.

Były to między innymi takie kierunki studiów jak: Logopedia, Organizacja i zarządzanie oświatą, Historia, Technika w szkole, Diagnostyka, terapia i edukacja osób z autyzmem, Neurologopedia, Wychowanie do życia w rodzinie, Edukacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika), integracja sensoryczna z terapią ręki, biznesowe i prawne aspekty restrukturyzacji i upadłości.

Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe jest to pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, które mają trudności w wyborze zawodu, zatrudnienia, kierunku kształcenia lub szkolenia zawodowego. W ramach poradnictwa zawodowego wyróżniamy poradnictwo indywidualne i grupowe.

Poradnictwo indywidualne – polega na bezpośrednim kontakcie z doradcą zawodowym. W czasie rozmowy z doradcą określany jest potencjał zawodowy, zainteresowania, zdolności i umiejętności osoby bezrobotnej oraz planowana ścieżka rozwoju zawodowego.

Poradnictwem indywidualnym objęto 687 osób (z powiatu chełmskiego – 391; z miasta Chełm - 296 osób).

Poradnictwo grupowe – realizowane jest w formie zajęć grupowych, mających na celu aktywizację i przygotowanie do rozwiązywania problemów zawodowych.

Poradnictwem grupowym objęto 210 osób bezrobotnych (z powiatu – 136; z miasta Chełm – 74).

Indywidualną informacją zawodową objęto 704 osoby (z powiatu chełmskiego – 453; z miasta Chełm- 251 osób). Z grupowej informacji zawodowej skorzystało 230 osób (z powiatu 123 ; z miasta Chełm – 107 osób).

Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców

Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

W ramach KFS możliwe jest sfinansowanie:

- do 80% kosztów kształcenia ustawicznego, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika,
- do 100 % kosztów kształcenia ustawicznego – jeśli wnioskodawca należy do grupy mikroprzedsiębiorców, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika (mikroprzedsiębiorca to przedsiębiorca, który zatrudnia mniej niż 10 pracowników, a jego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 mln EURO.

W 2023 roku rozpatrzono pozytywnie 65 wniosków o przyznanie środków z **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** na finansowanie lub współfinansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników, pracodawców. **Ze wsparcia w formie podnoszenia kwalifikacji skorzystało ogółem 495 pracowników oraz 13 pracodawców (z powiatu chełmskiego – 83 pracowników i 5 pracodawców; z miasta Chełm - 412 pracowników i 8 pracodawców).**

2. Instrumenty rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie dążąc do zintensyfikowania działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy realizował zadania finansowane: z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. **W 2023 roku zorganizowano 2346 miejsc w ramach form aktywizacji zawodowej (w powiecie – 1050; w mieście Chełm – 1248).** Poza zasięgiem działania PUP utworzono 48 miejsc staży.

Tabela 15. Zestawienie form aktywizacji zawodowej bezrobotnych w 2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Zbiorczo	Powiat chełmski	Miasto Chełm
1.	Staże /FP+EFS+PFRON/ *	1387	465	874
2.	Szkolenia osób bezrobotnych	225	120	105
3.	Prace interwencyjne	141	57	84
4.	Roboty publiczne	216	194	22
5.	Prace społecznie użyteczne	114	89	25
6.	Środki na podjęcie działalności gospodarczej	88	40	48
7.	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	52	21	31
8.	Bony na zasiedlenie	123	64	59
	Ogółem:	2346	1050	1248

2.1. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne - to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę na podstawie umowy o pracę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej między pracodawcą, a powiatowym urzędem pracy i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych.

Pracodawca, który zatrudni bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych, w pełnym wymiarze czasu pracy – otrzyma przez okres do 6 miesięcy refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości nieprzekraczającej kwoty obliczanej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku dla bezrobotnych (obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca) i składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia. Pracodawca jest obowiązany, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres co najmniej 3 miesięcy po zakończeniu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.

W 2023 roku zorganizowano ogółem 141 miejsc prac interwencyjnych dla osób bezrobotnych (w powiecie chełmskim - 57; w mieście Chełm – 84).

2.2. Roboty publiczne

Roboty publiczne to zatrudnienie bezrobotnego przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i sportu, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Pracodawcy zatrudniającego pracownika w ramach robót publicznych przysługuje refundacja w wysokości do 50 % przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne od tej kwoty. Okres zatrudnienia w ramach robót publicznych może wynosić do 6 miesięcy.

W 2023 roku zorganizowano 216 miejsc pracy w ramach robót publicznych (w powiecie – 194; w mieście Chełm – 22).

2.3. Staże

Staż – to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

Staż może trwać od 3 do 12 miesięcy w przypadku bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia. W przypadku pozostałych bezrobotnych staż może trwać do 6 miesięcy.

Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120 % zasiłku, wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy.

W analizowanym okresie zorganizowano ogółem 1387 miejsc staży, (w powiecie – 465; w mieście Chełm – 874). Poza zasięgiem działania PUP utworzono 48 miejsc staży.

2.4. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej to forma wsparcia udzielana bezrobotnym, absolwentom CIS, absolwentom KIS lub niepozostającym w zatrudnieniu lub niewykonującym innej pracy zarobkowej opiekunom osoby niepełnosprawnej, którzy chcą rozpocząć własną działalność gospodarczą. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, mogą być przyznane **w wysokości nie wyższej niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia.**

Do podstawowych obowiązków osoby, która otrzymała dofinansowanie należy:

- prowadzenie działalności gospodarczej przez okres **co najmniej 12 miesięcy** (i niezawieszanie działalności gospodarczej w tym okresie),
- niepodejmowanie zatrudnienia w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej.

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie przyznał 88 osobom środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej. Z powiatu chełmskiego środki otrzymało 40 osób, z miasta Chełm – 48 osób. Najwięcej osób rozpoczęło działalność gospodarczą w zakresie usług: fryzjerskich, kosmetycznych, remontowo-budowlanych, finansowo - ubezpieczeniowych oraz handlu.

2.5. Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy

Celem refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy jest pomoc dla pracodawców zamierzających zatrudnić bezrobotnych skierowanych przez urzędy pracy.

O refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy może ubiegać się:

- podmiot prowadzący działalność gospodarczą,
- niepubliczne przedszkole i szkoła,
- producent rolny,
- żłobek lub klub dziecięcy z miejscami integracyjnymi lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne w miejscu zamieszkania, w tym usługi mobilne.

Pracodawca, który zatrudni skierowanego bezrobotnego na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy przez okres co najmniej 24 miesięcy, może otrzymać zwrot kosztów utworzonego stanowiska pracy w wysokości nieprzekraczającej **6-krotności przeciętnego wynagrodzenia**.

Refundacja jest przyznawana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

W 2023 roku utworzono 52 miejsca pracy dla osób bezrobotnych w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (w powiecie – 21; w mieście Chełm – 31).

2.6. Prace społecznie użyteczne - to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.
W 2023 roku zawarto 12 porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego, w wyniku których utworzono 114 miejsc prac społecznie użytecznych (w powiecie - 89, w mieście Chełm – 25).

2.7. Bony na zasiedlenie

Bon na zasiedlenie jest formą wsparcia dla osób bezrobotnych do 30 roku życia, w postaci przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania.

O przyznanie wsparcia mogą ubiegać się bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy, którzy nie ukończyli 30 roku życia.

Starosta może przyznać bezrobotnemu bon na zasiedlenie w związku z podjęciem, poza miejscem dotychczasowego zamieszkania, zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- za ich wykonywanie osiągał będzie wynagrodzenie lub przychód w wysokości **co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie** oraz z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi **co najmniej 80 km** lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania przekracza łącznie **co najmniej 3 godziny dziennie**;
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, innej pracy zarobkowej lub prowadził będzie działalność przez okres **co najmniej 6 miesięcy**.

Bon na zasiedlenie przyznawany jest w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia.

W 2023 roku z bonów na zasiedlenie skorzystały 123 osoby bezrobotne (z powiatu chełmskiego - 64 osoby; z miasta Chełm - 59).

3. Projekty, programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie w 2023 roku

1) Projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus

PROJEKT: „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z terenu miasta Chełm i powiatu chełmskiego” realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021 -2027, Priorytet IX, Działanie 9.1

Okres realizacji: 01.01.2023 r. – 30.06.2023 r.

Wartość projektu: 10 417 029,85 zł

Wysokość wkładu Funduszy Europejskich: 8 854 475,38 zł (85%)

Cel projektu: Zwiększenie szans na znalezienie zatrudnienia, w tym samozatrudnienia bezrobotnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, osób odchodzących z rolnictwa i osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie; osób z niepełnosprawnościami i osób należących do kategorii NEET w powiecie chełmskim i Mieście Chełm w okresie od 01.01.2023r. do 30.06.2024r. poprzez skierowanie ich na staż, szkolenie, do pracy na wyposażone/doposażone stanowisko pracy, przyznanie bonu na zasiedlenie oraz przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2023 roku wsparciem objęto 545 osób bezrobotnych (z powiatu – 287; Miasta Chełm – 258):

- 320 osób skierowano na staż (z powiatu – 171; z miasta Chełm – 149),
- 25 osób skierowano na doposażone lub wyposażone stanowisko pracy (z powiatu – 9; z miasta Chełm – 16),
- 135 osób skierowano na szkolenia zawodowe (z powiatu – 76; z miasta Chełm – 59),
- 35 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (z powiatu – 15 osób; z miasta Chełm – 20 osób),
- 30 osób otrzymało bon na zasiedlenie (z powiatu – 16 osób; z miasta Chełm – 14 osób),
- 545 osób objęto Indywidualnym Planem Działania (z powiatu – 287; z miasta Chełm – 258).

2) Programy regionalne

Program regionalny „Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych”

Główne cele programu „Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych”:

- aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych,
- mobilizacja i aktywizacja zawodowa osób biernych zawodowo,
- wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych będących w trudnej sytuacji na rynku pracy,
- podnoszenie atrakcyjności i wartości na rynku pracy poprzez zdobywanie nowych umiejętności,
- nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu,
- propagowanie koncepcji uczenia się przez całe życie jako sposobu podniesienia atrakcyjności na rynku pracy.

Okres realizacji programu: 01.01.2023 r.- 31.12.2023 r.

Wartość programu: 254 700,00 zł

Uczestnicy programu: W ramach robót publicznych zostało zatrudnionych **20 osób bezrobotnych (z powiatu – 17 osób; z miasta Chełm – 3)**, spełniających warunki uczestnictwa w programie, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Realizatorzy programu: jednostki samorządu terytorialnego powiatu chełmskiego.

Program regionalny „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku”

Główne założenia programu::

- aktywizacja osób bezrobotnych do 30 r.ż., zarejestrowanych w PUP w Chełmie;
- promowanie idei przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu chełmskiego i Miasta Chełm;
- aktywne wsparcie i pomoc dla osób zainteresowanych podejmowaniem pracy na własny rachunek.

Okres realizacji programu: 01.01.2023r. - 31.12.2023 r.

Wartość programu: 160 000,00 zł

Uczestnicy programu: 5 osób bezrobotnych (z powiatu – 2 osoby; z miasta Chełm – 3), spełniających warunki uczestnictwa w programie zainteresowanych uzyskaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

3) Programy lokalne

Program lokalny „Bezpieczna szkoła 2023”

Celem programu Bezpieczna Szkoła była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych poprzez zatrudnienie ich w ramach robót publicznych do zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na terenie szkół, przejściach drogowych przy szkołach oraz dowozu uczniów do szkół na terenie powiatu chełmskiego oraz miasta Chełm.

Okres realizacji programu: od września 2023 r. do lutego 2024 r.

Efekty programu: 75 osób bezrobotnych (z powiatu – 74; z miasta Chełm – 1) zostało zatrudnionych w ramach robót publicznych.

Wartość programu: 437 828,51 zł

Program lokalny „Drogi”

Głównym celem programu „Drogi” była aktywizacja osób z grupy w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy przy pracach związanych z utrzymaniem ładu i porządku w gminach, poprzez porządkowanie terenów zieleni, porządkowanie dróg i przystanków na terenie miast i gmin, ponadto poprawa stanu technicznego urządzeń melioracyjnych, mających wpływ na bezpieczeństwo przeciwpowodziowe mieszkańców i infrastruktury terenów położonych w pobliżu dolin rzecznych.

Okres realizacji programu: od marca 2023 r. do sierpnia 2023 r.

Efekty programu: 20 osób bezrobotnych (z powiatu – 16 ; z miasta Chełm – 4) zostało zatrudnionych w ramach robót publicznych.

4) Programy finansowane ze środków rezerwy Funduszu Pracy

1) REZERWA I - Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia

Liczba osób objętych programem: 93 (z powiatu – 58; z miasta Chełm - 35), w tym:

- Staże – 93 (z powiatu – 58; z miasta Chełm - 35)

Okres realizacji: 01.04.2023 r. – 31.12.2023 r.

Wartość programu: 650 000,00 zł

2) REZERWA II - Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia

Liczba osób objętych programem: 83 (z powiatu – 53; z miasta Chełm - 30), w tym:

- Staże – 59 (z powiatu – 40; z miasta Chełm - 19);
- Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 19 (z powiatu – 9; z M.Chełm - 10).
- Wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy – 5 (z powiatu – 4; z miasta Chełm - 1).

Okres realizacji: 01.04.2023 r. – 31.12.2023 r.

Wartość programu: 1 088 915,00 zł

4. Inne działania realizowane przez PUP w Chełmie

Zatrudnienie cudzoziemców

Powiatowy Urząd Pracy posiada kompetencje dotyczące wydawania zezwoleń na prace sezonowe dla cudzoziemców oraz rejestracji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Ponadto PUP dokonuje analizy rynku pracy w celu wydawania informacji Starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy lub o negatywnym wyniku rekrutacji niezbędnych do wydania przez Wojewodę zezwolenia na pracę stałą.

W 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie zarejestrowano ogółem:

- **6 wniosków o pozwolenie na pracę sezonową.** Złożone wnioski obejmowały branżę rolniczą (praca przy zbiorach i sortowaniu owoców).

- **663 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy dla cudzoziemców.**

Były to oświadczenia dla obywateli Ukrainy - 359, Białorusi - 225, Gruzji – 51, Mołdawii – 20, Armenii – 8.

Dominowały branże:

- budownictwo – 386 oświadczeń
- transport – 209
- przetwórstwo przemysłowe – 28
- gastronomia - 24

Z upoważnienia Starosty wydano **19 „Informacji Starosty”** o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy na utworzenie 58 stanowisk pracy.

Działania partnerskie

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie w oparciu o dialog i współpracę z partnerami społecznymi realizuje na podstawie porozumień wspólne działania i inicjatywy mające w szczególności na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

1. Zawarto porozumienie z Miastem Chełm o współpracy w zakresie promocji i rozwoju przedsiębiorczości w Mieście Chełm.
2. W 2023 roku kontynuowano realizację zadań wynikających z Porozumienia o współpracy w celu realizacji projektu **„Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy”**. W ramach tego porozumienia realizowany jest projekt "Powrót do zdrowia – Powrót do pracy Rehabilitacja kompleksowa", w tym również dla osób po kryzysach psychicznych.
3. Kontynuowano porozumienie z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Chełmie w sprawie współpracy na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia.
4. Współpracowano z Centrum Integracji Społecznej w Chełmie w ramach Projektu „CIS – aktywnie do pracy”. Porozumienie o współpracy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz wspieranie ich trwałego powrotu na rynek pracy.
5. PUP w Chełmie uczestniczył w spotkaniach partnerskich:
  - Dni Pracodawców 2023 – Punkt informacyjno-konsultacyjny dla pracodawców.
  - Zakład Karny w Chełmie – Punkt informacyjno-rekrutacyjny nt. służby funkcjonariuszy, promocja zatrudnienia w zakładzie karnym, zapoznanie ze specyfiką pracy w Służbie Więziennej oraz ofertą rekrutacyjną.

- Wojskowe Centrum Rekrutacji w Chełmie – Punkt promocyjno-informacyjny, rekrutacja osób zainteresowanych służbą wojskową.
- „Znajdź pracę” – warsztaty i spotkanie z pracodawcami dla obywateli Polski i Ukrainy. Organizator UNHCR, Lubelski Urząd Wojewódzki, PUP w Chełmie.
- Chełmski Dzień Integracji Kulturowej zorganizowany przez Urząd Miasta Chełm.
- Targi Pracy zorganizowane przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Chełmie - stoisko PUP Chełm.

Działania podjęte w związku z wojną na Ukrainie

W 2023 roku PUP w Chełmie podejmował następujące działania:

1. Wielkość środków finansowych przeznaczonych na wsparcie zatrudnienia uchodźców:
Fundusz Pracy – 131 075,09 zł; Projekt „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z terenu miasta Chełm i powiatu chełmskiego” realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 - 75 892,70 zł.
2. Liczba uchodźców zarejestrowanych w PUP według stanu na dzień 31.12.2023 r. – 72 osoby.
3. Liczba uchodźców, którzy podjęli zatrudnienie – 60.
4. Liczba otrzymanych powiadomień o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy – 534.
5. Liczba osób, które skorzystały ze staży, szkoleń, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych – 33 osoby.
6. Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej – 1 osoba.
7. Liczba osób, które podjęły pracę subsydiowaną w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego - 2 osoby.

Finansowanie działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie w 2023 roku

Strukturę wydatkowanych środków z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, PFRON według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 16. Struktura wydatkowanych środków w 2023 roku

Źródło finansowania	Wyszczególnienie	Środki przyznane decyzjami Plan 2023	Środki wydatkowane 31.12.2023 r.
Fundusz Pracy	Środki na aktywne formy według decyzji Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej	14 938 269,01	14 557 336,32
	Środki obligatoryjne (zasiłki, dodatki aktywizacyjne)	14 400 500,00	12 545 090,73
	Środki na zadania fakultatywne	1 198 904,10	1 038 257,78
	Krajowy Fundusz Szkoleniowy (z rezerwą KFS)	830 000,00	814 062,27
	Ogółem Fundusz Pracy	31 367 673,11	28 954 747,10
Europejski Fundusz Społeczny	Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027	6 269 549,49	6 034 074,30
	PFRON	120 000,00	110 688,47
O G Ó Ł E M		37 757 222,60	35 099 509,87

Podsumowanie

Analizując sytuację rynku pracy w mieście Chełm i w powiecie chełmskim na koniec grudnia 2023 roku zaobserwowano następujące tendencje:

1. Według danych GUS stopa bezrobocia na koniec grudnia 2023 roku wyniosła: w mieście Chełm - 8,2 %; w powiecie chełmskim – 12,2 %; w woj. lubelskim – 7,5 %; w Polsce – 5,1 %. W porównaniu do stanu sprzed roku odnotowano spadek wskaźnika stopy bezrobocia w powiecie chełmskim – o 1,6 punktu procentowego; w mieście Chełm – o 1,2 pkt.
2. W dniu 31.12.2023 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie zarejestrowane były 4204 osoby bezrobotne (z powiatu chełmskiego – 2507; z miasta Chełm – 1697). W odniesieniu do stanu sprzed roku liczba bezrobotnych w powiecie chełmskim zmniejszyła się o 386 osób tj. 13,3 %; w mieście Chełm - o 265 tj. 13,5 %.
3. W okresie I-XII 2023 roku do ewidencji PUP w Chełmie napłynęło 7956 osób bezrobotnych (z powiatu – 4526; z miasta Chełm – 3430 osób). Natomiast wyłączono z ewidencji 8607 osób bezrobotnych (z powiatu – 4912; z miasta Chełm – 3695).
4. Analizując strukturę wykształcenia osób bezrobotnych należy stwierdzić, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 1087 osób (25,9 %) oraz gimnazjalnym/podstawowym i poniżej – 1033 osoby (24,6 %). Najmniej osób pozostawało w ewidencji z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 576 osób (13,7 %).
5. W 2023 roku do PUP w Chełmie wpłynęło 3468 ofert pracy (z powiatu chełmskiego – 1247; z miasta Chełm – 2127). Spoza terenu działania PUP pozyskano 94 miejsca. Miejsca pracy subsydiowanej stanowiły 55,6 %; niesubsydiowanej – 44,4 %.
6. W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie w wyniku podejmowanych działań zorganizował 2346 miejsc aktywizacji zawodowej (w powiecie chełmskim – 1050; w mieście Chełm – 1248), poza zasięgiem działania – 48 miejsc. Ponadto ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus realizowany był projekt:
  - „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z terenu miasta Chełm i powiatu chełmskiego” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, Priorytet IX, Działanie 9.1. Wartość projektu: 10 417 029,85 zł. Wsparciem objęto łącznie 545 osób bezrobotnych, w tym: z powiatu chełmskiego – 287 osób; z miasta Chełm – 258 osób.

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Chełmie
Barbara Gil